

САВЕЗ САМОСТАЛНИХ СИНДИКАТА БЕОГРАДА
БЕОГРАД, Дечанска 14/11, тел. 3231-532
Број: 130 Београд 07-02 2025 год.
Шифра дел. 9420, ТР: 325-9500600008069-93
ПИБ: 100045918, МБ: 07024681

САВЕЗ САМОСТАЛНИХ СИНДИКАТА СРБИЈЕ
САВЕЗ САМОСТАЛНИХ СИНДИКАТА БЕОГРАДА

**ПРОГРАМ РАДА
САВЕЗА САМОСТАЛНИХ СИНДИКАТА БЕОГРАДА
ЗА ПЕРИОД 2025 – 2030. ГОДИНЕ**

Београд, ЈАНУАР 2025. године

На основу члана 8. Статута Савеза самосталних синдиката Београда, Конференција Савеза самосталних синдиката Београда на седници 5. фебруара 2025. године доноси

**ПРОГРАМ РАДА
САВЕЗА САМОСТАЛНИХ СИНДИКАТА БЕОГРАДА
ЗА ПЕРИОД 2025 – 2030. ГОДИНЕ**

У циљу што потпунијег остваривања заштите права и интереса чланства и побољшања социјално – економског положаја запослених програмски циљеви и задаци усмерени су, пре свега, на активности којима ће се обезбедити најефикаснија заштита запослених и њихових права и слобода. Како се они могу остварити једино у условима када функционишу све институције и механизми демократске, правне и социјалне државе, Савез самосталних синдиката Београда бориће се за такву државу и такве њене институције. Програм садржи методе синдикалног деловања за постизање што бољих ефеката у оквирима реалних могућности, пре свега дијалогом, а у случају да он изостане и друге облике синдикалне борбе.

У циљу успешног деловања у условима предстојећег завршетка процеса приватизације, даљих реформи које су основа за укључивање у европске интеграције, Савез самосталних синдиката Београда захтева реформисање Савеза самосталних синдиката Србије како би се обезбедила рационалнија, ефикаснија и делотворнија организација и стабилна позиција у односу на послодавце и институције система.

Приоритетна активност самосталних синдиката и Савеза самосталних синдиката, на свим нивоима, мора бити остваривање суштинског социјалног дијалога социјалних партнера, јер се само консензусом о најважнијим питањима која опредељују положај запослених може обезбедити стабилан развој и социјални мир.

**ЈАЧАЊЕ САМОСТАЛНИХ СИНДИКАТА И САВЕЗА САМОСТАЛНИХ
СИНДИКАТА**

Настављање транзиције, реформи у привреди и друштву и привођење крају процеса приватизације, захтевају промене у синдикалном организовању и деловању самосталних синдиката и Савезу самосталних синдиката.

Чланство захтева јак, ефикасан и стручно оспособљен синдикат који ће бити у стању да повезује и усклађује интересе и заједничке циљеве на нивоу послодавца, гране – делатности, локалне самоуправе – Града Београда и Републике Србије.

Зато ће се Самостални синдикати и Савези самосталних синдиката неминовно прилагођавати променама и спровести неопходне реформе у сопственој организацији и деловању путем рационализације, укрупњавањем гранских синдиката и адекватнијим организовањем територијалних облика кроз јасно дефинисање надлежности и одговорности како би се на ефикасан начин

заштитила права и интереси чланства, а пре свега, побољшао њихов социјално-економски положај.

Уважавајући масовност, као полазну снагу Синдиката, перманентно ће се водити активности на учлањењу запослених у самосталне синдикате и посебно прилагодити стратегије за учлањивање у приватизованим предузећима, новооснованим и малим фирмама кроз стално оспособљавање и едукацију синдикалног чланства а посебно његовог руководства на свим нивоима организовања, као и увођење високог степена професионализма и стручности у раду.

Такође, врло важно је успоставити систем правовременог, објективног и потпуног информисања на интерном и екстерном плану.

РАДНО – ПРАВНА ЗАШТИТА

Пружање радно – правне заштите, односно заштита права из рада и по основу рада биће приоритетан задатак кроз стално унапређење система рада, како би се неопходна стручна помоћ пружила сваком члану коме је потребна и то на најефикаснији могући начин.

Савез самосталних синдиката Београда радно – правну заштиту оствариваће на следећи начин:

- праћењем Закона и других прописа везаних за радно – правну заштиту и информисањем чланова органа и председника синдикалних организација о истим,
- давањем примедби, мишљења и предлога на нацрте закона и прописа који су од значаја за материјално – социјални положај запослених и њихову радно – правну заштиту,
- указивањем на проблеме и поједина питања у остваривању и заштити права радника како би се превентивно деловало у циљу остваривања права запослених без судских спорова,
- заступањем пред судовима, инспекцијама, надлежним органима у предузећу и другим нивоима (жалбе, поднесци, рочишта, ванредни правни лекови),
- вођењем колективних спорова везаних за примену колективних уговора код послодаваца,
- учешћем у раду арбитража,
- сарадњом са инспекторима рада.

Савез самосталних синдиката Београда захтеваће да се заштита права запослених врши применом Закона о мирном решавању радних спорова, као и да се у циљу веће ефикасности вођења радних спорова пред судом, формирају специјализовани судови или одељења за радне спорове.

Посебна пажња обратиће се пружању радно – правне заштите члановима органа и носиоцима функција у самосталном синдикату и случајевима када се крше одредбе Закона о раду и када послодавци против истих предузимају мере и санкције због њихових синдикалних активности.

КОЛЕКТИВНИ УГОВОРИ

Полазећи од чињенице да су колективни уговори незаменљиво и најјаче средство Синдиката у уређивању односа између интереса радника и послодаваца, односно за остваривање и заштиту права запослених, Савез самосталних синдиката Београда ће, од социјалних партнера захтевати примену одредби Закона о раду које се односе на колективне уговоре, потписивање Општег колективног уговора и посебних колективних уговора и њихово проширено дејство, као и колективних уговора код послодаваца.

Да би Савез самосталних синдиката Београда могао да оствари своју улогу у систему колективних уговора у условима када остали социјални партнери још немају довољно политичке воље, међусобног поверења и одговорности да приступе стварању новог модела колективног преговарања, Синдикат мора да дефинише преговарачку платформу и у склопу ње посебно минимум питања која треба заједнички регулисати на одређеном нивоу и основне захтеве од којих се не може одустати у заштити материјалног положаја запослених, побољшању услова рада, збрињавању вишка запослених, синдикалној заштити и др.

Савез самосталних синдиката Београда и у будућем периоду пружаће потребну стручну помоћ у свим фазама припреме, израде, закључивања и примене колективних уговора код послодаваца, укључивши и решавање спорова, односно формирања и функционисања арбитраже за заштиту индивидуалних и колективних права запослених.

СОЦИЈАЛНИ ДИЈАЛОГ

У условима даље транзиције и у стању осиромашене привреде и друштва социјални дијалог је најбољи пут да се изађе из социјалних проблема и конфликта.

Од посебне је важности остваривање и унапређење социјалног дијалога у Граду Београду на свим нивоима и функционисање Социјално – економског савета уз активно учешће представника Савеза самосталних синдиката Београда.

Зато ће се инсистирати на успостављању суштинског социјалног дијалога између синдиката, послодаваца и органа власти како на нивоу Републике, тако и на нивоу Града Београда и локалних самоуправа, јер се једино на тај начин могу заштитити елементарна права запослених и чланства и обезбедити социјални мир.

Инсистираће се на успостављању равноправног и активног партнерског односа у поступку припремања и доношења закона и других прописа из сфере радног односа, социјалног осигурања, услова рада, транзиције и приватизације, политике цена и зарада и мера социјалног програма, посебно да се закони и други прописи битни за радни, социјални и материјални положај запослених не могу доносити без консензуса свих социјалних партнера.

Залагаће се за развој социјалног дијалога у предузећима и установама, као једног од кључних елемената усаглашавања и регулисања интереса између света рада и света капитала.

Савез самосталних синдиката Београда ће инсистирати и дати допринос да рад Социјално – економског савета на нивоу Града Београда буде још ефикаснији. Такође, да се на нивоу локалних самоуправа, посебно у приградским формирају социјално – економски савети.

МАТЕРИЈАЛНО – СОЦИЈАЛНИ ПОЛОЖАЈ ЗАПОСЛЕНИХ

Савез самосталних синдиката Београда, у циљу заштите материјално – социјалног положаја запослених и даље ће инсистирати од надлежних органа да се што пре донесе и утврди јасна стратегија развоја и изврше измене системских прописа како би се створили услови за нове инвестиције, побољшање услова привређивања, нове производне програме, отварање нових квалитетних радних места и тиме остварила основно права на рад, адекватну зараду, а тиме и одговарајући животни стандард достојан човека.

Редовно ће се пратити кретање трошкова живота и објективно сагледавати кретање цена свих елемената потрошачке корпе и предлагати конкретне мере за заштиту стандарда и супротстављати се повећањима цена производа и услуга, посебно оних предузећа која имају монополски положај.

Залагаће се за обезбеђивање социјалне сигурности за све оне који остану без посла, кроз доношење и примену социјалног програма који би гарантовао иста права за све делатности и запослене, као и остваривање других права на накнаду, преквалификације, доквалификације, самозапошљавање, уз субвенције и кредите, запошљавање код других послодаваца а у оквиру Националне службе за запошљавање.

ЗАПОШЉАВАЊЕ

Савез самосталних синдиката Београда ће се посебно ангажовати на решавању проблема незапослености у Београду, а тиме и смањењу сиромаштва. Од Скупштине града Београда, Националне службе запошљавања – Филијала у Београду, Социјално – економског савета и Савета за запошљавање захтеваће да се редовно доносе конкретни годишњи програми запошљавања са финансијском потпором из буџетских средстава и донација, стварање повољнијих услова од стране Државе за страна улагања, а нарочито гринфилд инвестиција.

Савез самосталних синдиката Београда ће инсистирати да се реализују мере које су утврђене стратегијама за запошљавање и смањење сиромаштва Законом о запошљавању и остваривању права за случај незапослености.

Залагаће се за спровођење законске регулативе у пракси како би се максимално спречио „рад на црно“ и тиме спречила експлоатација запослених на тај начин.

ЗАПОШЉАВАЊЕ СТРАНАЦА

Србија је започела измене Закона о странцима и Закона о запошљавању странаца 2022. године, како би омогућила запошљавање што већег броја странаца. Запошљавање страних радника постало је реалност, потреба, а не хир, као и чињеница да се ово запошљавање не може ограничити на усамљене случајеве такозваних „страних инвеститора“ – и домаћим послодавцима недостаје радна снага најразличитијих профила. Недостатак радне снаге би у теорији могао довести до побољшања услова рада, када би се код нас поштовали закони слободног тржишта.

Дефицит радне снаге довођењем страних радника из угла великог броја послодаваца је искључиво посматран као дампинг радне снаге у Србију: доћи ће људи који ће радити под условима који су лошији од минималних законских услова рада, јер ће и такви бити бољи од услова рада које имају у својим матичним земљама, за мање плате.

Синдикат ће инсистирати на заштити тржишта рада и заштити наших држављана. Такође, залагаћемо се да страни радници буду једнако плаћени као и наши држављани и да имају исти корпус права по основу рада.

С обзиром да Савез самосталних синдиката Београда активно учествовао у радној групи која се бавила Законом о изменама и допунама Закона о запошљавању странаца, дали смо примедбе за отклањање свих неправилности које могу пореметити функционалност тржишта рада у Србији. Наставићемо и даље са праћењем примене Закона и активно учествовати у предлагању ефикаснијих решења у области запошљавања странаца

ОРГАНИЗОВАЊЕ ПРОТЕСТА И ШТРАЈКОВА

Уколико извршна власт и послодавци не буду желели социјално партнерство и не буду сносили одговорност за мере које ће предлагати и спроводити, Савез самосталних синдиката Београда ће променити метод свога деловања и ради постизања својих циљева предузети одређене активности:

- на изради стратегија за организовање протеста и штрајкова,
- на одговорном процењивању, планирању, организовању и вођењу протеста и штрајкова који ће да изразе солидарност, јединство и снагу Савеза и гранских синдиката,
- на подизању свести и стварању позитивног става и подршке шире јавности и других синдикалних централа приликом организовања штрајкова и протестних активности.

ОСПОСОБЉАВАЊЕ И ЕДУКАЦИЈА

Све сложенији услови привређивања које намеће приватизација и нови власници, честе промене радног и социјалног законодавства и других прописа који се усклађују са европским нормама и стандардима, захтевају јаке и стручно

оспособљене синдикате који ће бити у стању да се изборе за интересе чланства, као и синдикалне активисте који ће имати вештину комуницирања и преговарања са послодавцима о свим питањима која се тичу материјалне и социјалне позиције запослених.

До неопходне компетентности, професионализма и стручности може се доћи само кроз стални процес едукације, односно образовања и учења.

Због тога Савез самосталних синдиката Београда, у сарадњи са појединим стручним и научним организацијама и институцијама, користећи искуства синдиката других земаља, донеће дугорочан програм синдикалног оспособљавања и плански организовати семинаре, тематска саветовања уз учешће искусних предавача, обезбеђење одговарајуће литературе и коришћење савремених метода и педагошких средстава за образовање и обуку синдикалних активиста.

Едукације кроз Синдикалну школу изостале су у мандату 2020-2025. године. Савез самосталних синдиката Србије планирао је овај вид едукације, међутим, није дошло до реализације.

У циљу унапређења и још ефикаснијег оспособљавања синдикалних активиста, Савез самосталних синдиката Београда у наредном периоду организоваће Синдикалну школу која ће представљати једну од битних смерница и темеља за процес перманентног учења, односно подизања капацитета синдикалних руководства да одговоре на нове изазове које доноси савремено доба. Она ће имати за циљ да пружи одређена знања из кључних области економије, социологије, психологије, права, историје и праксе синдикалног покрета и других области, како би се стекла неопходна знања за одговорно и компетентно обављање и најсложенијих синдикалних функција.

Теме Синдикалне школе реализоваће се кроз семинаре и тематска предавања, радионице, као и кроз коришћење интерактивних метода рада, презентација и др.

Одмах после изборне Конференције формираћемо тим који ће израдити Акциони план за едукацију кроз Синдикалну школу, јер је овај вид едукације неопходан нарочито за нове синдикалне активисте.

ИНФОРМИСАЊЕ И МАРКЕТИНГ

За организовање и успешно вођење синдикалних активности неопходно је обезбедити редовно и свестрано информисање синдикалног чланства и шире јавности о раду и свим значајним збивањима у ССС Београда, а која су усмерена на остваривање и заштиту интереса и права запослених.

Информисање и промовисање синдикалних активности, интереса и циљева ССС Београда вршиће се путем присуства у јавности кроз одржавање прес конференција, саопштења за јавност, наступа на електронским медијима, презентирање резултата рада, маркетиншких порука и коришћењем интернета, facebook странице и свог сајта.

Информисање о активностима у претходном мандату дало је изванредне резултате, јер је синдикат постао видљив и препознатљив. У овом мандату план је да синдикат има што више активности и да информисање и промовисање синдиката подигнемо на виши ниво.

САРАДЊА СА ДРУГИМ СИНДИКАТИМА И МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА

Савез самосталних синдиката Београда наставиће сарадњу са другим синдикатима о питањима од заједничког интереса за чланство на принципима међусобног уважавања, толеранције и реализације заједничких усаглашених активности и јединственог наступа према послодавцима и органима власти.

Представници ССС Београда учествоваће у свим активностима које ССС Србије организује у циљу размене искустава са синдикатима појединих земаља и њиховим асоцијацијама и укључиће се у поједине облике сарадње, студијске посете синдикалним централама и њиховим центрима за обуку.

У складу са материјалним могућностима вршиће размену делегација и обogaћиваће сарадњу са синдикатима главних градова европских земаља чији је члан и повезиваће се са другим центрима који за то имају интерес. Наставиће се сарадња са мрежом европских синдиката ЕКТУН у складу са планом мреже, потребама и могућностима.

Наставиће се редовни контакти, консултације и усклађивање активности ради вођења заједничких акција са већима ССС градова и свих општина у Србији које за то испоље интерес и у том циљу вршиће се размена информација, гласила, стручних материјала и учествоваће у раду заједничких скупова, саветовања, округлих столова, трибина и сл.

У плану је и наставак активности у оквиру Конференције синдиката главних градова земаља Западног Балкана.

ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ

У наредном периоду потенцираће се на интензивирању рада Секције младих, ангажовањем што већег броја младих у синдикалне активности и на тај начин промовисати улогу и значај ССС Београда.

Савез самосталних синдиката Београда и даље ће се бавити активностима као што су:

- пружање материјалне помоћи члановима ССС Београда којима је то неопходно, у складу са Правилником о раду Фонда солидарно – материјалне помоћи,
- учешће у хуманитарним акцијама и солидарним активностима,
- покретање активности на формирању Секције жена, Организацију пензионера и сарадња са удружењима незапослених,
- организовање радничко – спортских игара и сусрета ССС Београда у земљи и иностранству,
- обележавање Међународног празника рада – 1. Маја и Дана ССС Београда – 22. марта.

ФИНАНСИРАЊЕ СИНДИКАЛНИХ АКТИВНОСТИ

Остваривање Програма рада ССС Београда захтева стабилну материјалну основу. Због деловања у условима тржишне привреде, повећања броја осиромашених чланова и већих потреба за материјалном помоћи, финансирања штрајкачких активности и сл. као и бољег техничког опремања и коришћења савремених средстава рада, неминовно су потребна и већа

финансијска средства. Она се морају обезбедити и допунским изворима прихода по основу издавања пословног простора, па ће се наставити тренд рационалног и ефикасног коришћења и располагања имовином ССС Београда, издавањем слободног пословног простора.

Синдикална чланарина је основни извор прихода па је неопходно да све синдикалне организације своју статутарну обавезу потпуно извршавају и да се одлучно примењују мере одговорности и санкционише недисциплина, као и све злоупотребе у финансијском пословању. Средства се морају користити наменски, уз максимално смањење трошкова и што већу штедњу, а имовина ССС Београда мора се заштитити и редовно одржавати.

Надлежни органи ССС Београда, у сарадњи са градским одборима редовно ће, уважавајући све специфичности гране и делатности којој припадају синдикалне организације, вршити увид и контролу у наплати и расподели синдикалне чланарине, при чему се одступања могу толерисати само из оправданих разлога и такође ће вршити редовне анализе, сачињавати извештаје и планове финансијског пословања у складу са законима и другим прописима.

СТРУЧНА СЛУЖБА ССС БЕОГРАДА

Стручна служба ССС Београда је веома ефикасна у пружању услуга и потребне помоћи на остваривању и заштити интереса и права чланства, као и укупно функционисање синдикалних организација, самосталних синдиката, Савеза самосталних синдиката Београда и њихових органа.

Квалитет рада и ефикасност Стручне службе значајно је унапређена у мандату 2020-2025. године. Настојаћемо и у мандату 2025-2030. године да будемо још ефикаснији у пружању помоћи свим синдикатима у Савезу самосталних синдиката Београда. Тежимо ка томе да наше услуге подигнемо на већи ниво кроз активности и реализацију истих.

* * *

Напомена: Програм Рада ССС Београда за период 2020 – 2025. године, Веће ССС Београда иновираће са питањима која произађу из докумената 16. Конгреса ССС Србије.

Председник,
Драган Тодоровић

